

En el meu cas, $B := 5$, ja que la unitat del meu NIU és 2.

1. Buscar bases de subespais vectorials reals finits generats.

- (a) Considera l'espai vectorial $\mathbb{R}^4$. Sigui $F = \langle (B, B, B-1, 0), (3, 2, 1, 0), (1, 2, 3, 0), (4, 3, 2, 0) \rangle$ i $G = \{(x, y, z, t) \in \mathbb{R}^4 \mid x + 2y - 3z + 4t = 0\}$.

Exercici i. Trobeu una base de F i la dimensió de F . Comproveu que el vector $v = (2022, 2022, 0, 0)$ és de F i doneu les coordenades del vector v en la base triada de F .

Solució. Per trobar una base de F , posem el seu sistema generador en forma matricial i reduïm aquesta matriu:

$$\begin{pmatrix} 5 & 5 & 4 & 0 \\ 3 & 2 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 3 & 0 \\ 4 & 3 & 2 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 0 \\ 5 & 5 & 4 & 0 \\ 3 & 2 & 1 & 0 \\ 4 & 3 & 2 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 0 \\ 0 & -5 & -11 & 0 \\ 0 & -4 & -8 & 0 \\ 0 & -5 & -10 & 0 \end{pmatrix} \sim$$

$$\sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 0 \\ 0 & -4 & -8 & 0 \\ 0 & -5 & -11 & 0 \\ 0 & -5 & -10 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 0 \\ 0 & -5 & -11 & 0 \\ 0 & -5 & -10 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Llavors, $((1, 2, 3, 0), (0, 1, 2, 0), (0, 0, 1, 0))$ és una base de F , sent $\dim F = 3$. Comprovem que v és de F :

$$\left(\begin{array}{cccc|cccc} 1 & 2 & 3 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 2022 & 2022 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cccc|cccc} 1 & 2 & 3 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & -2022 & -6066 & 0 & -2022 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right)$$

$$\sim \left(\begin{array}{cccc|cccc} 1 & 2 & 3 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -2022 & 0 & -2022 & 2022 & 0 & 1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cccc|cccc} 1 & 2 & 3 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -2022 & 2022 & -2022 & 1 \end{array} \right)$$

Com podem observar, en fer la matriu reduïda el vector v és linealment dependent, per això pertany a F . A la part ampliada, tenim les coordenades (negatives) de v respecte a la base abans calculada. És a dir, $v = 2022(1, 2, 3, 0) - 2022(0, 1, 2, 0) + 2022(0, 0, -1, 0)$. v en coordenades de la base és $(2022, -2022, 2022, 0)$. $\square$

Exercici ii. És el vector de $F : (B, B, B - 1, 0)$, combinació lineal dels vectors $(3, 2, 1, 0), (1, 2, 3, 0), (4, 3, 2, 0)$? En cas afirmatiu trobeu-ne una combinació lineal (és única aquesta combinació lineal?).

Solució. Com ja hem calculat a l'anterior exercici, $(5, 5, 4, 0)$ no és combinació lineal dels anteriors. Això ja que la tercera filera (on termina el vector $(5, 5, 4, 0)$) no termina reduïda. $\square$

Exercici iii. Amplieu la base de F a una base de $\mathbb{R}^4$.

Solució. Per ampliar la base de F a una base de $\mathbb{R}^4$ és trivial, ja que només cal posar el vector $(0, 0, 0, 1)$ per fer-la base de $\mathbb{R}^4$. $\square$

Exercici iv. Comproveu que el vector $w = (3, 3, 3, 0)$ és de G . Trobeu una base de G . Doneu les coordenades del vector w respecte a la base de G triada.

Solució. Primer, calculem una base de G :

$$\underbrace{\begin{pmatrix} 1 & 2 & -3 & 4 \end{pmatrix}}_{\text{"Matriu" } A} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \\ t \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

Això és equivalent a trobar el nucli de A .

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & -3 & 4 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & -2 & 3 & -4 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$\underbrace{\hspace{10em}}_{\text{Nucli de } A}$

Llavors, una base de G és $((-2, 1, 0, 0), (3, 0, 1, 0), (-4, 0, 0, 1))$. Ara, comprovem que w és de G :

$$\begin{pmatrix} -2 & 1 & 0 & 0 & | & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 3 & 0 & 1 & 0 & | & 0 & 1 & 0 & 0 \\ -4 & 0 & 0 & 1 & | & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 3 & 3 & 3 & 0 & | & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & -\frac{1}{2} & 0 & 0 & | & -\frac{1}{2} & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \frac{3}{2} & 1 & 0 & | & \frac{3}{2} & 1 & 0 & 0 \\ 0 & -2 & 0 & 1 & | & -2 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & \frac{9}{2} & 3 & 0 & | & \frac{3}{2} & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$\sim \begin{pmatrix} 1 & -\frac{1}{2} & 0 & 0 & | & -\frac{1}{2} & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & \frac{2}{3} & 0 & | & 1 & \frac{2}{3} & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{4}{3} & 1 & | & 0 & \frac{4}{3} & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & | & -3 & -3 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

Llavors, com w és combinació lineal de les bases de G , $w \in G$. Per la base de G triada abans $w = 3(-2, 1, 0, 0) + 3(3, 0, 1, 0)$. Les coordenades de w a la base triada de G és $(3, 3, 0)$. $\square$

Exercici v. Trobeu una base de $F + G$ i la dimensió de $F + G$. És $F \subseteq G$? Per què? És $F + G = \mathbb{R}^4$? Per què?

Solució. Posem les dues bases en una mateixa matriu, sent les 3 primeres de G i la resta de F .

$$\begin{pmatrix} -2 & 1 & 0 & 0 & | & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 3 & 0 & 1 & 0 & | & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -4 & 0 & 0 & 1 & | & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ \hline 1 & 2 & 3 & 0 & | & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & | & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & | & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & -\frac{1}{2} & 0 & 0 & | & -\frac{1}{2} & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \frac{3}{2} & 1 & 0 & | & \frac{3}{2} & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -2 & 0 & 1 & | & -2 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ \hline 0 & \frac{5}{2} & 3 & 0 & | & \frac{1}{2} & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & | & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & | & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$\sim \begin{pmatrix} 1 & -\frac{1}{2} & 0 & 0 & | & -\frac{1}{2} & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & \frac{2}{3} & 0 & | & 1 & \frac{2}{3} & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{3} & 1 & | & 0 & \frac{1}{3} & 1 & 0 & 0 & 0 \\ \hline 0 & 0 & -\frac{4}{3} & 0 & | & -2 & -\frac{5}{3} & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{4}{3} & 0 & | & -1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & | & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & -\frac{1}{2} & 0 & 0 & | & -\frac{1}{2} & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & \frac{2}{3} & 0 & | & 1 & \frac{2}{3} & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{3} & 1 & | & 0 & \frac{1}{3} & 1 & 0 & 0 & 0 \\ \hline 0 & 0 & -\frac{4}{3} & 0 & | & -2 & -\frac{5}{3} & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{4}{3} & 0 & | & -3 & -\frac{5}{3} & 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & | & -\frac{3}{2} & -\frac{5}{4} & 0 & \frac{3}{4} & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

Arribat aquest punt, ens podem adonar que l'única manera de fer la forma esglaonada reduïda de la matriu de les bases implica fer un intercanvi de files, de la 3 i la 4, això ens demostra que $F \not\subseteq G$. Una base de $F + G$ és $((1, -\frac{1}{2}, 0, 0), (0, 1, \frac{2}{3}, 0), (0, 0, \frac{4}{3}, 1), (0, 0, -\frac{4}{3}, 0))$, i per allò, $\dim(F + G) = 4$. Com la dimensió és 4, si o si ha de generar un subespai de dimensió 4 de $\mathbb{R}^4$. L'únic subespai possible és el mateix $\mathbb{R}^4$. $\square$

Exercici vi. Trobeu una base de $F \cap G$ i la dimensió de $F \cap G$.

Solució. Aprofitant els càlculs que he fet a l'anterior exercici amb la matriu ampliada, una base de $F \cap G$ és $((-3, -\frac{5}{3}, 0, 1), (-\frac{3}{2}, -\frac{5}{4}, 0, \frac{3}{4}))$. Això implica que $\dim(F \cap G) = 2$. Va en concordança amb el resultat trobat amb $\dim(F \cap G) = \dim(F + G) - (\dim(F) + \dim(G))$ $\square$

- (b) Considera un subespai vectorial $H := \langle 1, \sin(x), \cos(x), e^{2x} \rangle$ de les funcions contínues de domini $\mathbb{R}$ de funcions reals en una variable.

Exercici i. Proveu que $(1, \sin(x), \cos(x), e^{2x})$ és una base de H .

Solució. El subespai H està generat per $(1, \sin(x), \cos(x), e^{2x})$. Com no són linealment dependents, per definició, $(1, \sin(x), \cos(x), e^{2x})$ és una base de H . $\square$

Exercici ii. Considerem els subespais de les funcions reals en una variable

$$F' := \langle B + B \sin(x) + (B - 1) \cos(x), 3 + 2 \sin(x) + \cos(x), 1 + 2 \sin(x) + 3 \cos(x), 4 + 3 \sin(x) + 2 \cos(x) \rangle$$

$$G' := \{a1 + b \sin(x) + c \cos(x) + d e^{2x} \mid a, b, c, d \in \mathbb{R}, a + b - c + d = 0\}$$

- Proveu que F', G' són subespais vectorials de H .
- Trobeu una base i dimensió de $F', G', F' + G'$ i $F' \cap G'$

Solució. Primer de tot, provem que F' i G' són subespais vectorials de H :

- Posem la base de H i els vectors generadors de F' en una matriu:

$$\left(\begin{array}{c|cccccccc} 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ \sin(x) & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ \cos(x) & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ e^{2x} & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ \hline 5 + 5\sin(x) + 4\cos(x) & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 3 + 2\sin(x) + \cos(x) & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 1 + 2\sin(x) + 3\cos(x) & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 4 + 3\sin(x) + 2\cos(x) & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right)$$

$$\sim \left(\begin{array}{c|cccccccc} 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ \sin(x) & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ \cos(x) & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ e^{2x} & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ \hline 0 & -5 & -5 & -4 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -3 & -2 & -1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & -2 & -3 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & -4 & -3 & -2 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right)$$

Com podem veure, els vectors generadors de F' desapareixen en reduir la matriu, per això F' és un subespai de H .

- Per G' , si tenim en compte que $a1 + b\sin(x) + c\cos(x) + de^{2x} = (a, b, c, d)(1, \sin, \cos, e^{2x})^t$. Sabem que, independentment del valor de (a, b, c, d) , els vectors de G' seran combinació lineal de la base de H . Per allò, G' és un subespai de H .

Fixem la base $(1, \sin(x), \cos(x), e^{2x})$. F' està llavors generat per $< (5, 5, 4, 0), (3, 2, 1, 0), (1, 2, 3, 0), (4, 3, 2, 0) >$ en coordenades de la base abans esmentada (això està calculat indirectament a l'ampliada en fer la reducció. Com a petita observació, aquests vectors són els mateixos que generen F a l'apartat a, per això no tornaré a fer certs càlculs). G' en les coordenades ja dites serà el càlcul del nucli següent:

$$\left(\begin{array}{cccc} 1 & 1 & -1 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cccc} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 1 & -1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right)$$

Sent el nucli $((-1, 1, 0, 0), (1, 0, 1, 0), (-1, 0, 0, 1))$, aquest nucli és la base de G' en coordenades abans dites. Llavors, $\dim(G') = 3$. Per a F' , la base serà (calculada a l'apartat 'a' exercici 1) $((1, 2, 3, 0), (0, 1, 2, 0), (0, 0, -1, 0))$ i $\dim(F') = 3$. Per trobar $F' + G'$ i $F' \cap G'$ es posa en una matriu amb la base de F' primer i després la base

de G' :

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 0 & | & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & | & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & | & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ \hline -1 & 1 & 0 & 0 & | & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & | & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 0 & 1 & | & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 0 & | & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & | & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & | & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ \hline 0 & 3 & 3 & 0 & | & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & -2 & -2 & 0 & | & -1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & 3 & 1 & | & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$\sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 0 & | & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & | & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & | & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ \hline 0 & 0 & -3 & 0 & | & 1 & -3 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & 0 & | & -1 & 2 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 1 & | & 1 & -2 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 0 & | & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & | & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & | & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ \hline 0 & 0 & 0 & 0 & | & 1 & -3 & 3 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & | & -1 & 2 & -2 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 1 & | & 1 & -2 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

com podem observar, una base de $F' + G'$ és $((1, 2, 3, 0), (0, 1, 2, 0), (0, 0, 0, 1), (0, 0, -1, 1))$, el que fa que $\dim(F' + G') = 4$. En canvi, una base de $F' \cap G'$ és $((1, -3, 3, 1), (-1, 2, -2, 0))$, fent que $\dim(F' \cap G') = 2$.
Recapitulant:

- Base de F' és $(1 + 2 \sin(x) + 3 \cos(x), 1 \sin(x) + 2 \cos(x), \cos(x))$, $\dim(F') = 3$.
- Base de G' és $(-2 + \sin(x), 3 + \cos(x), -4 + e^{2x})$, $\dim(G') = 3$.
- Base de $F' + G'$ és $(1 + 2 \sin(x) + 3 \cos(x), 1 \sin(x) + 2 \cos(x), -\cos(x), e^{2x})$, $\dim(F' + G') = 4$.
- Base de $F' \cap G'$ és $(1 - 3 \sin(x) + 3 \cos(x) + e^{2x}, -1 + 2 \sin(x) - 2 \cos(x))$, $\dim(F' \cap G') = 2$.

□

2. Matriu d'aplicacions lineals en espais vectorials reals finits generats.

- (a) Considera l'aplicació lineal $f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ definida per

$$f(x, y, z) = (Bx + y + z, x - y + z, x + y + z)$$

Exercici i. Calcula la matriu A associada a $f = T_A$ en les bases canòniques. I calculeu $f(1, 2, 3)$ i l'antiimatge de $(1, 0, 0)$, és a dir $f^{-1}(1, 0, 0)$.

Solució. Per trobar A associada en les bases canòniques, calculem $f(1, 0, 0)$, $f(0, 1, 0)$ i $f(0, 0, 1)$.

$$f(1, 0, 0) = (5, 1, 1) \quad f(0, 1, 0) = (1, -1, 1) \quad f(0, 0, 1) = (1, 1, 1)$$

Ara fet això, ho posem en coordenades de la canònica:

$$A = \begin{pmatrix} 5 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$$

Ara, calculem $f(1, 2, 3)$ mitjançant la matriu:

$$f(1, 2, 3) = \begin{pmatrix} 5 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 10 \\ 2 \\ 6 \end{pmatrix}$$

I ara, calculem $f^{-1}(1, 0, 0)$. Això és trivial si tenim en compte el següent:

$$Ax = (1, 0, 0) \Rightarrow x = A^{-1}(1, 0, 0)$$

Llavors, calculem A^{-1} :

$$\left(\begin{array}{ccc|ccc} 5 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & \frac{1}{4} & 0 & -\frac{1}{4} \\ 0 & 1 & 0 & 0 & -\frac{1}{2} & \frac{1}{2} \\ 0 & 0 & 1 & -\frac{1}{4} & \frac{1}{2} & \frac{3}{4} \end{array} \right)$$

Com A^{-1} existeix, podem fer el que hem dit abans:

$$x = A^{-1}(1, 0, 0) = \begin{pmatrix} \frac{1}{4} & 0 & -\frac{1}{4} \\ 0 & -\frac{1}{2} & \frac{1}{2} \\ -\frac{1}{4} & \frac{1}{2} & \frac{3}{4} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{1}{4} \\ 0 \\ -\frac{1}{4} \end{pmatrix}$$

□

Exercici ii. Calculeu una base i dimensió del nucli de f i la imatge de f .

Solució. Com, sense voler, hem provat a l'anterior exercici, la matriu A és invertible. Al ser invertible, el rang de A és màxim, i per allò, $\dim(\ker(f)) = 0$ i $\dim(\operatorname{im}(f)) = \operatorname{rang}(f) = 3$. Trivialment $\ker(f) = 0$ i $\operatorname{im}(f)$ seran les files de la matriu A , és a dir $\operatorname{im}(f) = ((5, 1, 1), (1, -1, 1), (1, 1, 1))$. □

Exercici iii. Decidiu si f és injectiva, exhaustiva o bijectiva.

Solució. Com la matriu A és invertible, f és bijectiva, és a dir, tant injectiva com exhaustiva. □

Exercici iv. Calculeu l'aplicació lineal $(f \circ f)$.

Solució. Calculem $f \circ f$:

$$(f \circ f)(x, y, z) = A^2(x, y, z)$$

Llavors, és tan simple com calcular A^2 .

$$A^2 = \begin{pmatrix} 5 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 5 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 27 & 5 & 7 \\ 5 & 3 & 1 \\ 7 & 1 & 3 \end{pmatrix}$$

□

Exercici v. Considera la base de $\mathbb{R}^3$: $\mathfrak{B} = ((1, 1, 1), (0, 1, 1), (0, 0, 1))$. Calcula la matriu associada a f amb bases d'inici i sortida $\mathfrak{B}$, és a dir calculeu $M(\mathfrak{B} \xleftarrow{f} \mathfrak{B})$.

Solució. Per calcular $M(\mathfrak{B} \xleftarrow{f} \mathfrak{B})$ faré servir la següent idea:

$$M(\mathfrak{B} \xleftarrow{f} \mathfrak{B}) = M(\mathfrak{B} \xleftarrow{id} Can_{\mathbb{R}^3}) M(Can_{\mathbb{R}^3} \xleftarrow{f} Can_{\mathbb{R}^3}) M(Can_{\mathbb{R}^3} \xleftarrow{id} \mathfrak{B})$$

Tenint en compte que $M(Can_{\mathbb{R}^3} \xleftarrow{f} Can_{\mathbb{R}^3}) = \begin{pmatrix} 5 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$ i que $M(\mathfrak{B} \xleftarrow{id} Can_{\mathbb{R}^3})$ és la matriu de canvi de base, fent que $M(\mathfrak{B} \xleftarrow{id} Can_{\mathbb{R}^3}) = M(Can_{\mathbb{R}^3} \xleftarrow{id} \mathfrak{B})^{-1}$, trobem $M(\mathfrak{B} \xleftarrow{id} Can_{\mathbb{R}^3})$:

$$M(\mathfrak{B} \xleftarrow{id} Can_{\mathbb{R}^3}) = \left(\begin{array}{c|c|c} 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \end{array} \right)$$

Ara, per trobar $M(Can_{\mathbb{R}^3} \xleftarrow{id} \mathfrak{B})$ fem servir la inversa de l'anterior matriu:

$$\left(\begin{array}{c|c|c} 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{c|c|c} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{c|c|c} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{c|c|c} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \end{array} \right)$$

Llavors, ara que tenim les tres matrius, multipliquem:

$$\begin{aligned} M(\mathfrak{B} \xleftarrow{f} \mathfrak{B}) &= \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ -1 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 5 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix} \\ &= \begin{pmatrix} 7 & 2 & 1 \\ -6 & -2 & 0 \\ 2 & 2 & 0 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

□

Exercici vi. Trobeu una matriu invertible P , on $A = PM(\mathfrak{B} \xleftarrow{f} \mathfrak{B})P^{-1}$. La matriu P és una matriu de canvi de base, de coordenades de quina base a quina alta base és?

Solució. Com ja he calculat a l'anterior exercici, $P = M(\mathfrak{B} \xleftarrow{id} Can_{\mathbb{R}^3})$, és a dir:

$$P = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$$

□

- (b) Sigui $\mathbb{R}[x]_2$ l'espai vectorial dels polinomis de grau ≥ 2 . Considera l'aplicació $g : \mathbb{R}[x]_2 \rightarrow \mathbb{R}[x]_2$ definida per

$$g(a + bx + cx^2) = (Ba + b + c)1 + (a - b + c)x + (a + b + c)x^2$$

Exercici i. Justifiqueu perquè g és una aplicació lineal.

Solució. G és una aplicació lineal perquè és una aplicació que transforma un espai vectorial a un altre, mantenint la suma de vectors i la multiplicació per un escalar. $\square$

Exercici ii. Fixeu la base $Can := (1, x, x^2)$ de $\mathbb{R}[x]_2$. Calculeu la matriu $A = M(Can \xleftarrow{g} Can)$. Calculeu $g(3 + 2x + x^2)$ i $g^{-1}(x)$, directament i usant la matriu A .

Solució. Tenint la base ja esmentada, per calcular la matriu A associada calculeu $g(1), g(x)$ i $g(x^2)$.

$$g(1) = (5 + x + x^2) \quad g(x) = (1 - x + x^2) \quad g(x^2) = (1 + x + x^2)$$

Llavors, ara calculeu $M(Can \xleftarrow{g} Can_{\mathbb{R}^3})$:

$$M(Can \xleftarrow{g} Can_{\mathbb{R}^3}) = \begin{pmatrix} 5 + x + x^2 & 1 - x + x^2 & 1 + x + x^2 \end{pmatrix}$$

No obstant això, ens demanen $M(Can \xleftarrow{g} Can)$, i per allò hem de trobar un canvi de base $M(Can_{\mathbb{R}^3} \xleftarrow{id} Can)$. Això és tan simple com fer $M(Can \xleftarrow{id} Can_{\mathbb{R}^3})^{-1}$, una matriu trivial.

$$\begin{aligned} M(Can \xleftarrow{id} Can_{\mathbb{R}^3}) &= \left(\begin{array}{c|cc} 1 & 0 & 0 \\ 0 & x & 0 \\ 0 & 0 & x^2 \end{array} \right) \\ \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & x & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & x^2 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) &\sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & \frac{1}{x} & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & \frac{1}{x^2} \end{array} \right) \\ M(Can_{\mathbb{R}^3} \xleftarrow{id} Can) &= \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{x} & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{x^2} \end{pmatrix} \end{aligned}$$

Una vegada tenim això, calculeu A :

$$\begin{aligned} A &= M(Can \xleftarrow{g} Can) \\ &= M(Can \xleftarrow{g} Can_{\mathbb{R}^3}) M(Can_{\mathbb{R}^3} \xleftarrow{id} Can) \\ &= \begin{pmatrix} 5 + x + x^2 & 1 - x + x^2 & 1 + x + x^2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{x} & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{x^2} \end{pmatrix} \\ &= \begin{pmatrix} 5 + x + x^2 & \frac{1-x+x^2}{x} & \frac{1+x+x^2}{x^2} \end{pmatrix} \end{aligned}$$

Ara, calculeu $g(3 + 2x + x^2)$:

- Directament:

$$g(3 + 2x + x^2) = (5 \times 3 + 2 + 1)1 + (3 - 2 + 1)x + (3 + 2 + 1)x^2$$

- Amb la matriu A :

$$\begin{pmatrix} 5 + x + x^2 & \frac{1-x+x^2}{x} & \frac{1+x+x^2}{x^2} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 3 \\ 2x \\ x^2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 5 + x + x^2 & \frac{1-x+x^2}{x} & \frac{1+x+x^2}{x^2} \end{pmatrix}$$

Ara, calculem $g^{-1}(x)$:

- Directament:

$$g^{-1}(a1 + bx + cx^2) = \left(\frac{1}{4}a - \frac{1}{4}c\right)1 + \left(-\frac{1}{2}b + \frac{1}{2}c\right)x + \left(-\frac{1}{4}a + \frac{1}{2}b + \frac{3}{4}c\right)x^2$$

- Amb la matriu A :

$$A^{-1} = \begin{pmatrix} \frac{1}{4} - \frac{1}{4}x^2 & -\frac{1}{2} + \frac{1}{2}x & \frac{-\frac{1}{4} + \frac{1}{2}x + \frac{3}{4}x^2}{x^2} \end{pmatrix}$$

□

Exercici iii. Decidiu si g és injectiva, exhaustiva i bijectiva.

Solució. Com g^{-1} existeix, g ha de ser bijectiva.

□

Exercici iv. Proveu que $\mathfrak{B}b = (1 + x + x^2, x + x^2, x)$ és una base de $\mathbb{R}[x]_2$. I calculeu la matriu $M(\mathfrak{B}b \xleftarrow{g} \mathfrak{B}b)$.

Solució. Posem a una matriu els vectors de la base Can i la base $\mathfrak{B}b$:

$$\left(\begin{array}{c|cccccc} 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ x & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ x^2 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ \hline 1 + x + x^2 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ x + x^2 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ x & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{c|cccccc} 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ x & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ x^2 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ \hline 0 & -1 & -1 & -1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & -1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right)$$

Com en reduir la matriu els vectors de $\mathfrak{B}b$ desapareixen, $\mathfrak{B}b$ és una base d'un subespai de l'espai generat per Can . Com la dimensió de l'espai generat per $\mathfrak{B}b$ és igual a la dimensió de l'espai generat per Can , $\mathfrak{B}b$ és una base de $\mathbb{R}[x]_2$.

Ara, calculem $M(\mathfrak{B}b \xleftarrow{g} \mathfrak{B}b)$:

Fem $g(1 + x + x^2)$, $g(x + x^2)$ i $g(x)$

$$g(1 + x + x^2) = (7 + x + 3x^2) \quad g(x + x^2) = (2 + 2x^2) \quad g(x) = (1 - x + x^2)$$

Posant-ho en una matriu tenim el següent:

$$M(\mathfrak{B}b \xleftarrow{g} Can_{\mathbb{R}^3}) = \begin{pmatrix} 7 + x + 3x^2 & 2 + 2x^2 & 1 - x + x^2 \end{pmatrix}$$

Ara, fem un pas similar al de l'exercici 2:

$$M(\mathfrak{B}b \xleftarrow{id} Can_{\mathbb{R}^3}) = \left(\begin{array}{c|c|c} 1 & 0 & 0 \\ 0 & x & 0 \\ 0 & 0 & x^2 \end{array} \right)$$

$$\left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ x & x & x & 0 & 1 & 0 \\ x^2 & x^2 & 0 & 1 & & \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & -1 & 0 & -\frac{1}{x^2} \\ 0 & 0 & 1 & 0 & \frac{1}{x} & \frac{1}{x^2} \end{array} \right)$$

$$M(Can_{\mathbb{R}^3} \xleftarrow{id} \mathfrak{B}b) = \left(\begin{array}{ccc} 1 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & -\frac{1}{x^2} \\ 0 & \frac{1}{x} & \frac{1}{x^2} \end{array} \right)$$

$$\begin{aligned} M(\mathfrak{B}b \xleftarrow{g} \mathfrak{B}b) &= M(\mathfrak{B}b \xleftarrow{g} Can_{\mathbb{R}^3}) M(Can_{\mathbb{R}^3} \xleftarrow{id} \mathfrak{B}b) \\ &= \left(\begin{array}{ccc} 7+x+3x^2 & 2+2x^2 & 1-x+x^2 \end{array} \right) \left(\begin{array}{ccc} 1 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & -\frac{1}{x^2} \\ 0 & \frac{1}{x} & \frac{1}{x^2} \end{array} \right) \\ &= (5+x+x^2, \frac{1-x+x^2}{x}, \frac{1+x+x^2}{x^2}) \end{aligned}$$

□